

Foretræde for
Energiudvalget
10. maj 2007

Spildevandsslam

En energikilde eller et miljøproblem

Spildevandsslam i Danmark

Vi producerer i øjeblikket omkring 600.000 tons afvandet slam per år på de danske renselanlæg. Ca. 50% køres på landbrugsjord, ca. 25% forbrændes og ca. 25% er især gået til RGS90's anlæg på Stignæs ved Skælskør, hvor et stort anlæg er op-ført til forbrænding af komposteret slam til produktion af slibemiddel. Anlægget er imidlertid aldrig kommet i stabil drift og store mængder slam er nu op-hobet på an-lægget. Anlægget har i oktober 2006 fået ny ejer, og modtager nu kun begrænsede slammængder. Dette har givet mange kommuner anledning til at overveje, hvordan deres slam fremtidigt skal bortskaffes.

Eksport af slam til Tyskland

Der er lagt en høj afgift på forbrænding af slam i Danmark. Tidligere var det vanskeligt at eksportere slam til udlandet, men efter en afgørelse i EF-domstolen gøres dette nu i stadigt stigende omfang. Det mest markante eksempel er Aalborg, hvor Aalborg Portland Cementfabrik i et EU-udbud tabte til et firma, der transporterer det tørrede slam til et tysk kraftværk. Hvor slammet tidligere blev kørt 6 km transporteres det nu 800 km til Ruhr-området i Tyskland. At dette overhovedet kan betale sig skyldes, at afgiften på forbrænding af slam kun skal betales i Danmark, mens der ikke er nogen afgift i Tyskland.

Forslag til ændring af afgift på forbrænding af spildevandsslam

Afgiften på forbrænding af spildevandsslam stammer fra 1990'erne og blev indført for at fremme landbrugsanvendelsen af slam. Afgiften er høj – 330 kr. per ton. De ændrede forudsætninger for slamhåndteringen i Danmark bør medføre, at afgiften på slamforbrænding nu afskaffes, nedsættes eller ændres.

På baggrund af Aalborg-sagen har Skatteministeriet i efteråret 2006 meddelt, at det nu vil vurdere om affaldsavgiften i forbindelse med import og eksport af spildevandsslam indebærer de rette miljøincitamenter. Desuden undersøges mulighederne for ændringer i affaldsavgiften indenfor rammerne af EU-lovgivningen.

En mere hensigtsmæssig og miljøfremmende afgift ville være en afgift, der tog hen-syn til energiudnyttelse af slammet. En sådan afgift ville motivere til en hensigts-mæssig udnyttelse af slammets energiindhold.

Energiindhold i slam

Af slam kan produceres biogas og slammet kan tørres og brændes. Herved kan der produceres energi i form af elektricitet og varme samtidigt med at slammet bortskaffes.

Energiudnyttelse i en by af Odenses størrelse

Her produceres 35.000 t slam om året. Udnyttes slammet til biogas og tørres, kan der produceres el til 1500 husstande og varme til 500 husstande. Det tørrede slam har en brændværdi som træ og kan anvendes til cementproduktion eller i kraftvarmeværker. Her kan det substituere ca. 2200 t kul per år.

Slammet kan også forbrændes direkte på et renseanlæg i et slamforbrændingsanlæg. Ved denne løsning kan der produceres el til 1300 husstande og varme til 500 husstande.

Energiudnyttelse af slam på landsplan

Hvis alt dansk slam anvendes til biogasproduktion, og det herefter tørres og anvendes som brændsel, kan der produceres el til ca. 35.000 husstande og varme til ca. 10.000 husstande. Det tørrede slam kan substituere 38.500 t kul. Forbrændes slammet på lokale slamforbrændingsanlæg kan der produceres el til ca. 24.000 husstande og varme til ca. 10.000 husstande.

Ved udnyttelse af spildevandsslammets energiindhold kan der spares op til 140.000 t CO₂ udledning per år.

Miljøproblemer med slam

Miljøministeriet ønsker slam spredt på landbrugsjord og anser dette for miljømæssigt forsvarligt. Andre har en anden holdning. Schweiz og flere tyske forbundslande har indført forbud mod spredning af spildevandsslam på landbrugsjord. Dette skyldes slammets indhold af tungmetaller, medicinrester, vaskemidler og hormonforstyrrende stoffer. Store fødevarerproducenter, som f. eks. Arla Foods, vil ikke som kreaturfoder acceptere afgrøder dyrket på marker med spredning af spildevandsslam, og økologiske brug må ikke modtage spildevandsslam.

Miljøeksport

Forbrændingsafgiften forhindrer udvikling og eksport af dansk miljøteknologi. Efter forbrændingsafgiften er der ikke opført nye anlæg til tørring og forbrænding af slam i Danmark. Danske virksomheder er henvist til at fremvise deres nybyggede anlæg i udlandet.

Konklusion

Vi foreslår på denne baggrund, at man ændrer forbrændingsafgiften, og herved øger kommunernes valgfrihed i løsning af deres slamproblemer og samtidigt fremmer målsætningerne i regeringens energiplan.

Klaus Landeværn Andersen
Administrerende direktør
kxa@kruger.dk

Poul Erik Sørensen
Direktør, forretningsudvikling
pes@kruger.dk

Leif Bentsen
Direktør, Division Danmark
lfb@kruger.dk